

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**, se sídlem Praha 1, Dlážděná 1003/7, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Praha 10 Vršovická 65, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.12.2010, č.j. 1013/500/10 41236/ENV/10

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 21.12.2010, č.j. 1013/500/10 41236/ENV/10 se zrušuje v části, kterou byla potvrzena žalobci uložená pokuta I. C) ve výši 280 000 Kč za správní delikt dle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech za porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 12 odst. 4 zákona o odpadech, a věc se v této části vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000,- Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Praha, oddělení odpadového hospodářství ze dne 4.3.2010, č.j. ČIŽP/41/OOH/SR01/0908240.003/10/PNO (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) byly žalobci uloženy celkem tři pokuty podle zákona č. 185/2011 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“). Pod bodem I. A) byla žalobci podle § 66 odst. 2 písm. b) zákona o odpadech uložena pokuta ve výši 150.000,- Kč za porušení § 16 odst. 1 písm. f) téhož zákona, pod bodem I. B) podle § 66 odst. 4 písm. d) zákona o odpadech pokuta ve výši 50.000,- Kč za porušení § 16 odst. 3 téhož zákona. Pod bodem I. C) pak byla žalobci podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech uložena pokuta

ve výši 280.000,- Kč za porušení § 12 odst. 4 zákona o odpadech, jehož se měl dopustit tím, že v roce 2008 předal odpad kat. č. 17 02 04 *Sklo, plasty a dřevo obsahující nebezpečné látky nebo nebezpečnými látkami znečištěné* společnosti Perdix, s.r.o., v množství 250 ks vyřazených použitých dřevěných mostnic a 220 ks vyřazených použitých dřevěných železničních pražců, následně také 2000 ks vyřazených betonových železničních pražců, které lze zařadit pod odpad kat. č. 17 01 01 *Beton*; společnosti NYPRO hutní prodej, a.s., předal 400 ks použitých dřevěných pražců, přestože tyto společnosti nebyly v roce 2008 osobami oprávněnými k převzetí tohoto odpadu do svého vlastnictví. Žalobce dále předal v roce 2009 odpad kat. č. 17 02 04 společnosti Technické služby obce Květná s.r.o., v množství 1970 ks použitých dřevěných pražců, přestože tato společnost nebyla v roce 2009 osobou oprávněnou k převzetí tohoto odpadu do svého vlastnictví.

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný na základě žalobcova odvolání zrušil pokutu ve výši 50.000,- Kč uloženou žalobci pod bodem I. B) rozhodnutí správního orgánu I. stupně a v této části vrátil věc k novému projednání; pokutu ve výši 150.000,- Kč uloženou žalobci pod bodem I. A) rozhodnutí správního orgánu I. stupně a stejně tak i pokutu ve výši 280.000,- Kč uloženou žalobci pod bodem I. C) tohoto rozhodnutí pak žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil.

Ve vztahu k pokutě ve výši 280.000,- Kč uložené žalobci pod bodem I. C) rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že v případě prodeje železničních pražců dalším osobám stojí jádro žalobcova odvolání na otázce, zda jsou železniční pražce v tomto případě odpadem ve smyslu zákona o odpadech. Podle § 3 odst. 1 zákona o odpadech je odpadem každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu. Železniční pražce jsou jistě movitou věcí, které se v době šetření inspekci žalobce zbavoval – předával je k využití osobě, která však v tomto případě nebyla osobou oprávněnou (jak stanoví § 12 odst. 4 zákona o odpadech). Železniční pražce přísluší do skupiny odpadů Q14 (Výrobky, které vlastník nepoužívá nebo nebude více používat) přílohy 1 zákona o odpadech. Skutečnost, že šlo o postup dle převzatých interních předpisů, žalobce nijak nezabývá povinnosti postupovat v rámci platné legislativy. Za předcházení vzniku odpadu podle § 10 zákona o odpadech nelze považovat zbavování se odpadu způsobem, kdy je na základě prodeje předán neoprávněným osobám, čímž je porušen § 12 odst. 4 tohoto zákona. Žalobcem v odvolání zmiňované nařízení REACH v příloze XVII bod 31 odst. 2 písm. b) a c) sice stanovuje výjimky, kdy je možno uvádět na trh dřevo ošetřené kreosotovým olejem, ale ani jednu z nich nelze na tento případ aplikovat. Ustanovení písmene b) citované přílohy se vztahuje pouze na profesionální nebo průmyslové použití dřeva ošetřeného látkami uvedenými v bodě 31 písm. a) až i), které je na trh uváděno poprvé nebo je na místě opakovaně ošetřeno. Ustanovení písm. c) citované přílohy podmiňuje výjimku jednak časově, jednak podmínkou opětovného použití, kterým se rozumí použití pro tentýž účel, pro který byly výrobky původně určeny, což v tomto případě nenastalo.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí v té jeho části, kterou byla potvrzena žalobci podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech uložená pokuta I. C) ve výši 280 000 Kč za porušení povinnosti vyplývající z ustanovení § 12 odst. 4 zákona o odpadech. V žalobě předně namítl, že prodané železniční pražce v době jejich prodeje nesplňovaly předpoklady stanovené v § 3 odst. 1 zákona o odpadech. Poukázal na to, že v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18.12.2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek,

o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně Směrnice 1999/45/ES a o zrušení Nařízení Rady (EHS) č. 793/93, Nařízení Komise (ES) č. 1488/94, Směrnice Rady 76/769/EHS a Směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (dále jen „nařízení REACH“) jsou v příloze XVII, bod 31 pod písmeny a) až i) uvedeny látky, skupiny látek a přípravků. V omezujících podmínkách k bodu 31 se v odst. 1 stanoví, že se vyjmenované látky nesmějí používat mj. k ošetření dřeva a dřevo takto ošetřené se nesmí uvádět na trh. Odchylně od odstavce 1 upravuje odstavec 2 pod písmenem b) použití ošetřeného dřeva. Stanoví, že dřevo, které se uvádí na trh poprvé nebo bylo opakovaně ošetřené na místě, je povoleno užít pouze pro profesionální nebo průmyslové použití, např. na železnicích, pro elektrická a telekomunikační vedení, pro oplocení, pro zemědělské účely (např. opěry stromů) a v přístavech a vodních tocích. Toto ustanovení však nelze na posuzovaný případ aplikovat, neboť pražce nebyly uváděny na trh poprvé ani nebyly opakovaně ošetřené na místě. Odst. 2 písm. c) však stanoví, že zákaz uvádění na trh podle odstavce 1 se nevztahuje na dřevo, které bylo ošetřeno látkami uvedenými v písmenech a) až i) před 31. prosincem 2002 a které se uvádí na trh použitého zboží pro opětovné využití. Pražce prodané žalobcem byly ošetřeny před tímto datem, čemuž nasvědčuje i skutečnost, že do železniční trati byly zabudovány v rozmezí let 1975 až 1992; prodány pak byly jako použité zboží v roce 2008 a 2009. Skutečnost, že dřevěné pražce byly ošetřeny kreosotovým olejem před 31.12.2002, nebyla žalovaným ani Českou inspekcí životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) nikdy zpochybňována. V odst. 3 je pak taxativně stanoveno, k jakému účelu nelze ošetřené dřevo podle odst. 2 písm. b) a c) použít. Tato právní úprava nakládání s chemicky ošetřeným dřevem v rámci členských států EU je v aktuálním znění účinná od 1.6.2009. Před tímto datem byly dřevěné pražce ošetřené kreosotovým olejem uváděny na trh použitého zboží ve smyslu bodu 32.2 iii přílohy č. 1 (správně přílohy č. 2) vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 221/2004 Sb. Žalobce proto dospěl k závěru, že prodané železniční pražce ošetřené kreosotovým olejem nebyly v době jejich prodeje odpadem, ale v souladu s výše citovanou normou Evropského společenství použitým zbožím uváděným na trh za účelem opětovného využití. Pokud by na železniční pražce ošetřené kreosotovým olejem před datem 31.12.2002 bylo na území České republiky pohlíženo jako na odpad, mohl by tento závěr vytvořit nerovné podmínky pro podnikání v rámci EU, neboť na území jiného členského státu by šlo o použité zboží.

Žalobce dále namítl, že v době prodeje chemicky ošetřených pražců (roky 2008 až 2009) nebylo nutno takto ošetřené pražce užít ke stejnému účelu, k němuž byly původně určeny. Výše citovaná ustanovení nařízení REACH v bodu 31. omezujících podmínek odst. 2 písm. c) předpokládají uvádění zboží ošetřeného chemickými látkami na trh pro opětovné využití, nestanoví však, že opětovným využitím se rozumí využití ke stejnému účelu, k němuž bylo zboží původně určeno. Zákon o odpadech v § 4 odst. 1 písm. p) stanoví, že opětovným použitím jsou postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny. V době, kdy byly chemicky ošetřené pražce uvedeny na trh jako použité zboží, však tato definice opětovného použití v zákoně o odpadech nebyla. Nařízení REACH jako komunitární právní předpis je předpisem přímo uplatnitelným na území všech členských států a jedná se o normu vyšší právní síly než je obdobná vnitrostátní legislativa. Pokud by Česká republika chtěla uplatnit ve věci uvádění použitého zboží na trh přísnější kritéria než ta, která v době prodeje pražců platila v Evropské unii, musela by uplatnit postup na základě článku 95, par. 4,5 a 6 Zakládací listiny Evropského Společenství (nově dle článku 114 Smlouvy o fungování Evropské Unie), který by vedl k souhlasu Komise s přísnější národní legislativou, tak jak ho podstoupily některé jiné členské státy (Německo, Švédsko, Dánsko, Nizozemsko). Tuto proceduru ani postup na základě článku 67 odstavec 3 nařízení REACH však Česká republika nepostoupila. Žalobce

dodal, že jeho názor v této věci se opírá o stanovisko a rozhodnutí Evropského soudního dvora, z něhož vyplývá, že členské státy nemohou pro uvádění na trh a používání biocidního prostředku (jímž je i kreosotový olej) uvedeného v příloze příslušného nařízení stanovit jiné podmínky, než které jsou stanoveny tímto nařízením.

Protože na základě výše uvedených skutečností nebyly prodané pražce odpadem, nemohlo dojít k naplnění § 12 odst. 4 zákona o odpadech, tj. pražce nemohly být ve smyslu tohoto ustanovení prodány neoprávněným osobám. Žalobce též nebyl při prodeji předmětných pražců povinen předat pražce osobám oprávněným k převzetí odpadu.

Žalobce též namítl, že neodpovídá za způsob, jakým osoby, jimž byly pražce prodány, s nimi naložily. Uvedení impregnovaného dřeva v podobě vyřazených dřevěných železničních pražců na trh je v souladu se zákonem č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů. Byla splněna podmínka § 3 tohoto zákona (obecné požadavky na bezpečnost výrobku), když dle odst. 1 písm. d) zmíněného ustanovení byl kupující seznámen s riziky pro spotřebitele a následně dle odst. 2 upozorněn, že za bezpečný výrobek se považuje výrobek splňující požadavky zvláštního právního předpisu, který přejímá právo Evropských společenství, jimiž se stanoví požadavky na bezpečnost výrobku nebo na omezení rizik, která jsou s výrobkem při užívání spojena (viz nařízení REACH). Ze strany žalobce nebylo osobám kupujícím předmětné pražce stanoveno, k jakému účelu je mají využít. Pokud osoby, kterým byly vyřazené pražce prodány, s nimi naložily jinak, než stanoví platná právní úprava, nelze jejich počínání klást k tíži žalobce. Žalobce má za to, že postupoval v souladu s § 10 zákona o odpadech, když prodejem pražců jako použitého zboží předcházal vzniku odpadů. Jako státní organizace hospodařící s majetkem státu sledoval i dodržování zásady péče řádného hospodáře, neboť odstranění pražců, které byly předmětem správního řízení, by bylo spojeno s nemalými výlohami (cca 1,7 mil. Kč).

Pro případ že soud nezjistí nezákonnost části napadeného rozhodnutí, proti níž žaloba směřuje, žalobce navrhl, aby soud rozhodl o upuštění od uložené sankce, popř. aby jí přiměřeně snížil.

V podání ze dne 19.7.2011 žalobce uvedl, že získal dopis Evropské komise – Generálního ředitelství podnikání a průmyslu a Generálního ředitelství životního prostředí ze dne 20.1.2011 adresovaný žalovanému, ve kterém je podáván výklad článku 31 přílohy XVII nařízení REACH. Evropská komise zastává názor, že článek 31 by se měl chápat tak, že opětovné použití výrobků ošetřených kreosotovým olejem pro jiný než původní účel by mělo být povoleno, pokud není toto použití zakázáno v odstavci 3 uvedeného článku. Tento závěr Evropské komise koresponduje s právním názorem žalobce uvedeným v žalobě. Žalovaný naproti tomu při zdůvodnění žalobci uložené sankce vycházel z opačného názoru, že prodané použité železniční pražce lze použít pouze k původnímu účelu. Evropská komise dle žalobce jednoznačně deklaruje, že nebylo úmyslem zákonodárce, aby se staré, kreosotovým olejem ošetřené dřevo stalo odpadem, aniž by se opětovně využilo. V tomto duchu postupoval i žalobce při posuzování možnosti odprodeje použitých železničních pražců, když tyto nepovažoval za odpad, ale za použité zboží uváděné na trh za účelem opětovného využití.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že je sice pravdou, že v nařízení REACH je v příloze č. XVII pod bodem 31 v omezujících podmínkách v odst. 2 písm. c) uvedeno, že zákaz uvádění na trh podle odstavce 1 se nevztahuje na dřevo, které bylo ošetřeno látkami uvedenými v písmenech a) až i) před 31.12.2002, a zároveň je pravda, že doba ošetření daných pražců kreosotovým olejem nebyla

žalovaným nikdy zpochybňována. To je ovšem pouze jedna část požadavků, které musí být splněny, aby tato výjimka mohla být uplatněna. Druhou podmínkou je, že dané zboží (železniční pražce) se uvádí na trh použitého zboží pro opětovné použití. Podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic je opětovným použitím myšlen „jakýkoliv postup, kterým jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity pro tentýž účel, pro který byly původně určeny“. Ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že prodané železniční pražce nebyly užity k témuž účelu, pro který byly původně určeny. Pokud tato část definice nebyla splněna, nemohla se na daný materiál aplikovat ani výjimka uvedená v odst. 2 písm. c) bodu 31 přílohy XVII zmíněného nařízení. V takovém případě platí odst. 1 daného bodu nařízení, který stanoví, že dřevo takto ošetřené se dále nesmí uvádět na trh. Jestliže se tedy žalobce chtěl předmětných pražců zbavit, musel s nimi v souladu se zákonnou definicí nakládat jako s odpadem, což samozřejmě znamená také povinnost předat je osobě, která je oprávněna k převzetí odpadů. V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že osoby, jimž žalobce pražce prodal, nebyly osobami oprávněnými k převzetí odpadů. Tím se žalobce dopustil porušení zákona a za toto pochybení byl postižen odpovídající sankcí.

Žalovaný dále ve vyjádření k žalobě uvedl, že definici toho, co se rozumí „opětovným využitím“, obsahuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008. Následná polemika žalobce ohledně nadřazenosti komunitárních předpisů již postrádá smyslu, protože žádný vnitrostátní předpis nebyl užit v rozporu s předpisy komunitárními a postižitelnost žalobce na základě vnitrostátních předpisů, které jediné takovou možnost stanoví, je de facto vyvozena z porušení předpisů komunitárních.

Pokud se žalobce domníval, že na jeho činnost jsou aplikovatelná příslušná ustanovení nařízení REACH, bylo jeho povinností zjistit, jakým způsobem hodlají dané osoby s oním materiálem naložit. Jinak nemohla být splněna podmínka výjimky uvedené v odst. 2 písm. c) bodu 31 přílohy XVII tohoto nařízení. V případě, že se na činnost žalobce vztahovala ustanovení zákona o odpadech, tedy pokud s pražci bylo nakládáno jako s odpadem a nikoliv jako s výrobkem předávaným k opětovnému využití, nemusel sice žalobce zjišťovat, jakým způsobem odběratel s pražci naloží, ale na druhou stranu byl povinen předat tyto odpady osobě, která je k jejich převzetí oprávněna. To se ovšem nestalo - ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že subjekty, kterým žalobce pražce prodal, nebyly osobami oprávněnými k převzetí odpadů. Žalobce tak naplnil skutkovou podstatu příslušného správního deliktu a za toto protiprávní jednání byl postižen odpovídající sankcí.

Soud přezkoumal tu část napadeného rozhodnutí, proti níž žalobce brojí, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.r.s.). Při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 3 odst. 1 zákona o odpadech ve znění účinném do 30.6.2010 je odpad každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

Podle § 3 odst. 2 zákona o odpadech ke zbavování se odpadu dochází vždy, kdy osoba předá movitou věc, příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu, k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona nebo předá-li ji osobě oprávněné ke sběru nebo výkupu odpadů podle tohoto zákona bez ohledu na to, zda se jedná o bezúplatný nebo úplatný převod. Ke zbavování se odpadu dochází i tehdy, odstraní-li

movitou věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu osoba sama.

Podle § 4 písm. l) zákona o odpadech se pro účely tohoto zákona využíváním odpadů rozumí činnosti uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu.

Podle § 4 písm. p) zákona o odpadech ve znění účinném od 1.7.2010 se pro účely tohoto zákona opětovným použitím rozumí postupy, kterými jsou výrobky nebo jejich části, které nejsou odpadem, znovu použity ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny.

Podle § 12 odst. 3 zákona o odpadech k převzetí odpadu do svého vlastnictví je oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle § 14 odst. 2, nebo provozovatelem zařízení podle § 33b odst. 1 písm. b) nebo za podmínek stanovených v § 17 též obec.

Podle § 12 odst. 4 zákona o odpadech je každý je povinen zjistit, zda osoba, které předává odpady, je k jejich převzetí podle tohoto zákona oprávněna. V případě, že se tato osoba oprávněním neprokáže, nesmí jí být odpad předán.

Podle § 66 odst. 3 písm. b) zákona o odpadech pokutu do výše 10 000 000 Kč uloží inspekce fyzické osobě oprávněné k podnikání nebo právnické osobě, která předá odpad osobě, která k převzetí předávaného odpadu není podle tohoto zákona oprávněna.

Podle odstavce 1 omezujících podmínek vztahujících se k bodu 31 přílohy XVII nařízení REACH se látky uvedené v tomto bodě pod písmeny a) až i), mj. též kreosotový olej, nesmějí používat jako takové nebo obsažené v přípravcích na ošetření dřeva. Dřevo takto ošetřené se dále nesmí uvádět na trh. Podle odst. 2 písm. c) omezujících podmínek se zákaz uvádění na trh podle odstavce 1 nevztahuje na dřevo, které bylo ošetřeno látkami uvedenými v písmenech a) až i) před 31. prosincem 2002 a které se uvádí na trh použitého zboží pro opětovné využití. Podle odst. 3 omezujících podmínek ošetřené dřevo podle odst. 2 písm. b) a c) se však nesmí používat uvnitř budov určených pro jakékoliv účely, v hračkách, na hřištích, v parcích, zahradách a venkovních rekreačních a zábavných zařízeních, kde je riziko častého styku s pokožkou, při výrobě zahradního nábytku, jako jsou stoly pro pikniky, pro výrobu, použití a každé opakované ošetření: nádob určených pro pěstitelské účely, obalů, které mohou přijít do styku se surovinami, polotovary anebo hotovými výrobky určenými pro spotřebu lidmi nebo zvířaty, jiných materiálů, které mohou kontaminovat výše uvedené předměty.

Žaloba je důvodná.

Již v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobce namítal, že jím prodané pražce nebyly odpadem, neboť se jich nezbavoval ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o odpadech. Povinností žalovaného jakožto odvolacího orgánu bylo, aby se s touto odvolací námitkou v napadeném rozhodnutí přesvědčivě vypořádal. V souzené věci se tak ale nestalo. Podle ustanovení § 3 odst. 2 zákona o odpadech ke zbavování se odpadu dochází mj. v tom případě, kdy osoba předá movitou věc příslušející do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu k využití nebo k odstranění ve smyslu tohoto zákona. O tom, že předmětné železniční pražce jsou věcí movitou, není mezi stranami sporu. Žalovaný tyto pražce zařadil do skupiny odpadů označené v příloze 1 zákona o odpadech kódem Q14

(výrobky, které vlastník nepoužívá nebo nebude více používat) a dále konstatoval, že žalobce se jich v době šetření prováděného ČIŽP zbavoval, protože je *předával k využití* třetí osobě. Přitom však zcela pominul posoudit, k jakému konkrétnímu využití žalobce pražce třetím osobám předával a zda se jednalo o předání k *využití ve smyslu zákona o odpadech*. Ten totiž pojem využívání odpadů výslovně definuje v § 4 písm. l) tak, že využíváním odpadů se pro účely tohoto zákona rozumí činnosti uvedené v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Příloha č. 3 zákona o odpadech vymezuje jednotlivé způsoby využívání odpadů pod kódy R1 až R13. Žalovaný v souzené věci nezhodnotil, zda způsob, jakým třetí osoby využily (či hodlaly využít) pražce, které jim žalobce za úplatu předal, lze podřadit pod některou ze zde uvedených činností. V takovém případě je jeho závěr, že žalobce předával předmětné pražce *k využití* třetí osobě, pouhým konstatováním bez řádného zdůvodnění, neboť není zřejmé, zda se jednalo o předání pražců k využití ve smyslu zákona o odpadech. Naplnění této podmínky je v dané věci zcela zásadní, protože pokud tomu tak nebylo, neobstojí argumentace, že se žalobce předmětných pražců zbavoval, o kterou žalovaný opírá kvalifikaci předmětných pražců jako odpadu. Netřeba zdůrazňovat, že možnost postihu žalobce za porušení povinností stanovených zákonem o odpadech pro nakládání s odpady je podmíněna tím, že se v dané věci skutečně jednalo o nakládání s odpadem. Vzhledem ke shora vytčenému nedostatku je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Soud pouze na okraj podotýká, že obsah spisového materiálu nenasvědčuje tomu, že subjekty, jimž žalobce podle kontrolních zjištění ČIŽP pražce v letech 2008 a 2009 předal, tyto pražce využily některým ze způsobů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu pod kódy R1 až R13, tj. že by je využily způsobem obdobným jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie, k získání/regeneraci rozpouštědel, k získání/regeneraci organických látek, které se nepoužívají jako rozpouštědla (včetně kompostování a dalších biologických procesů) atd. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně plyne, že předmětné železniční pražce byly dále použity jako „jiný stavební materiál“, např. jako sloupy oplocení, proklady apod. Tento způsob využití však dle názoru soudu nelze podřadit pod žádný ze způsobů využívání odpadů uvedených v příloze č. 3 zákona o odpadech.

Soud dále shledal opodstatněnou žalobní námitku vytýkající žalovanému nesprávné posouzení možnosti aplikace odst. 2 písm. c) omezujících podmínek k bodu 31 přílohy XVII nařízení REACH. Žalovaný aplikaci tohoto ustanovení na daný případ odmítl jedinou větou, v níž uvedl, že „ustanovení písm. c) citované přílohy podmiňuje výjimku jednak časově, jednak podmínkou opětovného použití, kterým se rozumí použití pro tentýž účel, pro který byly výrobky původně určeny, což v tomto případě nenastalo.“ Předně je nutno uvést, že žalovaný ničím nezpochybnil ani nevyvrátil tvrzení žalobce, že předmětné pražce byly ošetřeny kreosotovým olejem před 31.12.2002. S ohledem na to, že jejich prodeji jistě předcházela značná doba, po kterou byly žalobcem užívány k původnímu účelu, se toto tvrzení jeví jako nanejvýš pravděpodobné. Podmínka spočívající v uvedení dřeva (dřevěných pražců) ošetřeného kreosotovým olejem před 31.12.2002 na trh použitého zboží pro opětovné využití nebyla dle žalovaného splněna, jelikož pražce nebyly po jejich předání třetím osobám užity *pro tentýž účel, pro který byly původně určeny* (tj. k výstavbě železniční trati). S tímto názorem však soud nemůže souhlasit. Ve shodě se žalobcem má totiž za to, že nařízení REACH ani zákon o odpadech účinný v rozhodné době, kdy se měl žalobce vytýkaného jednání dopustit, nestanovovaly, že opětovným použitím je nutno rozumět toliko opětovné použití výrobků nebo jejich částí ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny. Takové vymezení opětovného použití bylo do zákona o odpadech vtěleno až s účinností od 1.7.2010, kdy se objevilo v ustanovení § 4 písm. p) tohoto zákona. Nepochybně se tak stalo v důsledku transpozice směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2008/98/ES ze dne 19.11.2008

o odpadech a o zrušení některých směrnic, na kterou žalovaný poukázal ve vyjádření k žalobě. Podle článku 40 této směrnice, která obsahuje totožnou definici opětovného použití (viz čl. 3 bod 13), bylo členským státům uloženo přijmout právní a správní předpisy nezbytné k dosažení souladu s touto směrnicí do 12.12.2010.

Na tomto místě považuje soud za nutné zdůraznit, že směrnice č. 2008/98/ES jakožto sekundární pramen práva Evropských společenství nemůže mít přímý účinek vůči žalobci. Předpokladem vertikálního přímého účinku směrnice je, že povinnosti, jež ukládá, jsou v ní formulovány dostatečně určité, přesně a bezpodmínečně, a že uplynula lhůta pro její transpozici. Definici opětovného použití, kterou zmíněná směrnice obsahuje, tudíž nelze vztahovat na sankcionované jednání žalobce, k němuž došlo před 12.12.2010. Totéž samozřejmě platí i pro definici opětovného použití obsaženou v ustanovení § 4 písm. p) zákona o odpadech, které nabylo účinnosti teprve ode dne 1.7.2010.

Žalobci je vzhledem k výše uvedenému nutno přisvědčit v tom, že v době prodeje předmětných pražců zákon o odpadech ani nařízení REACH neobsahovaly podmínku opětovného použití výrobků ke stejnému účelu, ke kterému byly původně určeny. Pokud tedy žalovaný odmítl na danou věc aplikovat odst. 2 písm. c) omezujících podmínek k bodu 31 přílohy XVII nařízení REACH s poukazem na to, že pražce, které žalobce předal třetím osobám, jimi nebyly použity k původnímu účelu, nemá tento jeho závěr oporu v zákoně.

Soud k věci dále uvádí, že se plně ztotožňuje s výkladem článku 31 přílohy XVII nařízení REACH, který zaujala Evropská komise v dopise ze dne 20.1.2011 adresovaném žalovanému a jehož se v této věci žalobce dovolává. I soud má za to, že zmíněný článek 31 je nutno vykládat tak, že opětovné použití výrobků ošetřených kreosotovým olejem pro jiný než původní účel by mělo být povoleno, pokud se nejedná o použití k nepřipustným účelům, jež jsou vymezeny v odstavci 3 omezujících podmínek. Opačný výklad by popíral smysl existence tohoto třetího odstavce, ve kterém se pomocí taxativního výčtu uvádí, k jakým účelům nelze dřevo ošetřené podle odst. 2 písm. b) a c) používat, a z něhož lze tedy a contrario dovodit, že *ke všem ostatním účelům* je možné toto dřevo použít.

V souzené věci nebyl žalobce pokutován za to, že osoby, jimž byly pražce prodány, s nimi naložily nedovoleným způsobem, ani za porušení povinností vyplývajících ze zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků. Námitky, které v tomto směru v žalobě uplatnil, jsou pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí irelevantní.

Na základě výše popsaných důvodů dospěl soud k závěru, že část napadeného rozhodnutí, proti níž žalobce podanou žalobou brojil, je nutno zrušit pro nezákonnost a zčásti též pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů (§ 78 odst. 1, § 76 odst. 1 písm. a/ s.ř.s.) a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Za splnění podmínek zakotvených v ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci plně úspěšný, a proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. července 2014

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Matznerová, DiS.